KLEREN**WOORDEN** & MODE**TAAL**

Vivien Waszink

van Dale

Taal en mode
pagina 10-21

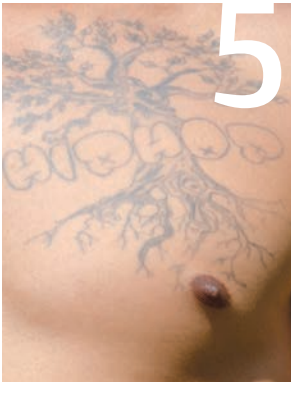
Mode in het nieuws
pagina 22-33

Hip
pagina 34-45

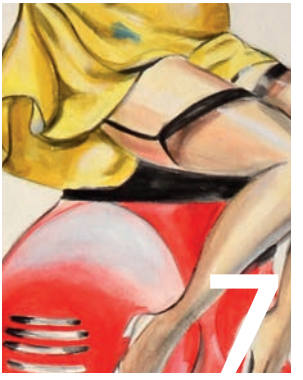
Werk en vrije tijd
pagina 46-58

Lichaamstaal
pagina 59-71

Vroeger
pagina 72-83

Schaars gekleed
pagina 84-95

Jong en oud
pagina 96-107

Leuk voor erbij
pagina 108-119

Online
pagina 120-129

I wanna be the Tupac of fashion

Kanye West

Oldskool in dat nieuwe jasje

MC JR

Voorwoord

‘Vivien doet de kleren’: ik werk mee aan een woordenboek en ik moest (of ‘mocht’) de definities van kledingstukken maken. Dat was wel leuk, want ik hou erg van kleren. Vooral van jurken/kleedjes met stippen, rode laarzen en lederen jasjes. Maar ik merkte al snel dat je over kleren vaak zoveel meer kunt vertellen, buiten – soms wat – starre woordenboeklemma’s om. Dat wil ik graag in dit boekje doen. Geen klerenwoordenboek dus, maar het gaat wel over klerenwoorden. En over andere modetaal ook, want er is nog een hele wereld buiten de jurken, laarzen en jasjes om.

Zulke verhalen schreeuwen natuurlijk om beeld. Daarom staan er ook heel veel foto’s in dit boek, die allemaal zijn gemaakt door Boukje Verheij. Het was echt een feest om met Boukje samen te werken, en de fotoshoots (waarbij Boukje in de meest ondenkbare poses plaatjes schoot) leverden altijd prachtig én verrassend beeldmateriaal op.

Ellen Spanjaard deed de vormgeving voor dit boek. Ellen verblijdde ons telkens weer met briljante fotokeuzes, spannende uitsneden, ontwerpen in frisse kleurtjes en echt nog veel meer. Fantastisch! Het was ook heel prettig en gezellig samenwerken met Kim Hagedoorn en alle andere fijne Van Dale-mensen.

Een *special shout-out* gaat uit naar alle bloedmooie modellen in dit boek: Jermaine ‘MC JR’ Berkhoudt, Janice Deul, Mathieu Fannee, Theodoor ‘Papa Tio’ Flach, Véronique van Hoye, Jeff ‘Jay-Way’ Kesse, Frank Landsbergen, Koos van Leeuwe, Sep Meessen, Dorris en Valentijn Luijken, Pieter Masereeuw,

Lindsay McDonald, Aram Pooryousefi, Ionica Smeets, Sara van der Spree, Rob van der Spruit, Frieda Steurs, Rob van Strien, Luna en Rob Tempelaars, Max Timmermans, David Verstraten, Hans van de Wetering en Kees van der Zwan. Ook veel dank aan de heel leuke winkel Pardaf ('giving fashion a second chance') in Antwerpen, Hoppezak Kledingverhuur in Leiden en de gedistingeerde etalage-kat van antiekwinkel Tijdloos in Leiden!

En natuurlijk wil ik ook mijn prachtige dochter Charlene Sancho bedanken, die zelfs twee keer op de foto staat.

Verder ben ik ook heel blij met het meelezen/meedenken en de leuke grapjes van Brenda de Bakker, Laura van Eerten, Omar Louchahi, Paulette Tacx, Cobi Waszink, Karin van Weerlee en Wouter van Wingerden.

Klerenwoorden rock!

1 Taal en mode

Klerenwoorden & modetaal

De stijl van Stacey is *trendy* met af en toe een *vintage feel*. Maar Sietske houdt juist van die stoere *touch*. Die *boyish look*. Femke kiest voor *comfy*: een lekkere *fluffy sweater* of zo. En Luthwin is gek op mooie pakken, maar ook op *hoodies* (capuchontruien) en *tees* (T-shirts). Zomaar wat flarden van modeblogs, waar het allemaal gebeurt. Maar bij Fashionscene zijn ze intussen een beetje in shock: Victoria Beckham, een echte fashionqueen, gaat eens een keer voor casual. Best een fashionstatement om haar op flatjes te zien!

Flatjes? Platte schoenen, ballerina's bijvoorbeeld. Mensen noemen mij weleens een taalhippie. Ik vind bijna alle nieuwe woorden leuk. Ook als ze uit andere talen komen. Ik mopper meestal niet zoveel over Engels. Bijna alle woorden werden ooit geleend (heel gewone als *boter*, *kaas* en *trui* ook). Vroeger leenden we vooral veel uit het Frans (en die taal nam meestal veel over uit het Latijn). Veel oudere modetaal is Frans en veel nieuwere modetaal is Engels. Maar, dat moet ik toegeven, in hippe modetaal zit wel echt krankzinnig veel Engels. En niet alleen voor de *fashionitems*, de kleren, zelf *(jeans*, *croptops* 'naveltruitjes', *heels* 'schoenen met hoge hakken', *sneakers)*, maar ook voor van alles eromheen. Want je stijl kan *classy* of *urban* zijn. En als je jouw oude spijkerbroek wat opsiert met glimmende kraaltjes, heb je die broek *gecustomized* of *gepimpt*. En *walk-in closet* klinkt zo veel beter dan *inloopkast*. De *five-piecewardrobe* is ook een hit, al is dat geen fysieke klerenkast, maar meer een bepaald type garderobe. Boven op je fundering van *basics* twee keer per jaar vijf *non-basics* stapelen, dat is het idee. *Basics* zijn eigenlijk de basisbenodigdheden: voor vrouwen bijvoorbeeld een goede spijkerbroek, een degelijk maar niet al te tuttig jasje, een stel goede pumps. En een *little black dress* natuurlijk. Bij het shoppen niet vergeten: *wishlists* aanmaken voor al je *must haves*. *Must haves* zijn dingen die je echt móét hebben. Dat geldt nou eenmaal vaker voor kleren dan voor boormachines en pakken melk.

Mode & fashion

Kleren, dat woord zégt bijna iedereen, maar het is geen woord voor in de glossy bladen of voor in hippe blogs, en je ziet het ook niet in namen van winkels. Daar is het net wat te gewoontjes voor. En het bekt niet zo lekker, want er is die vervelende overlap, in klank dan, met *klere-*. Dat kun je voor woorden zetten als je iets erg vervelend vindt, het weer bijvoorbeeld. Maar dat *klere* is kort voor *kolere*, een oude vorm van *cholera*, zoals we wel meer ziektes voor woorden zetten om eens flink te mopperen. *Kleren* heeft daar niks mee te maken: dat is een verkorte vorm van *klederen*, en dat komt weer van Middelnederlands *cleet*, dat 'kleed als lichaamsbedekking' betekende, kledingstuk dus eigenlijk. *Klederen* gebruikt niemand meer. *Kleding* betekent hetzelfde, maar ook dat woord is te onhip voor de modewereld. Dus lees en hoor je daar veel over *fashion* (C&A verkoopt zelfs 'feelgoodfashion'), maar dat woord hoor je dan weer niet in huis-tuin-en-keukentaal.

Toch klinkt *fashion* moderner dan het is. We namen het rond 1850 al over uit het Engels in de betekenis 'dracht, mode', maar in het Engels komt het van Oudfrans *façon*. Soms blijkt Engelse modetaal dus toch Frans te zijn! En, grappig, *fatsoen* heeft datzelfde *façon* als basis. *Fashion* en *mode* worden allebei gebruikt, maar *mode* is een veel normaler woord en een wat breder begrip. Ook weer Frans trouwens, al gaat het terug op Latijn *modus* 'manier, maat, leefwijze'. Mode is dus een bepaalde manier van kleden. Vaak eentje die hip is.

Maar mode is zoveel meer dan alleen broeken, jurken en rokken, meer dan de stoffelijke kleren. Het gaat ook om trends, en om *feels, looks, touches* en *vibes*. Om *vintage* en *oldskool*. Over niemendalletjes, drollenvangers en aarsgeweien. Hipsterbaarden en kortpittige kapsels. Bikini's en boerka's. Over slimme kleren en genderneutrale kleren. En onesies zijn eigenlijk hansopjes 2.0. Dit boek gaat over al dit soort klerenwoorden (want dat woord valt lekker op), én modetaal dus.

Kouwe kleren van de keizer

Kleren zijn verpakkingsmateriaal. Niet alleen letterlijk, maar ook figuurlijk: er bestaan heel veel levenswijsheden over kleding, gehuld in spreekwoorden en gezegden. ‘Blijkbaar is de breuk de 25-jarige Ashton niet in zijn koude kleren gaan zitten, want hij heeft zijn buik vol van relaties met tegenspeelsters’, meldt *de Telegraaf*. Acteur Ashton Kutcher moet echt even bijkomen van al dat gedoe met vrouwen. Dat is ook niet zo gek, want volgens het *Groot Uitdrukkingenwoordenboek* van Van Dale (2006) wordt met *koude kleren* je bovenkleding bedoeld: als iets zelfs daar doorheen gaat, dringt het door tot je ondergoed en komt het wel heel erg dichtbij. Maar er is ook een iets andere verklaring: je huid en je hart zijn warm, maar je kleding zelf natuurlijk niet. Dus als iets je niet in de (koude) kleren gaat zitten, raakt het je nog dieper, namelijk

onder je kleren en wel in je (warme) hart. Dan komt het pas echt binnen.

De keizer in zijn blootje

Een leuk voorbeeld van iemand die bijna letterlijk koude kleren droeg, is de keizer uit het sprookje *De nieuwe kleren van de keizer* van Hans Christian Andersen uit 1837. Kleermakers hadden deze extreem ijdele man, een soort Kanye West avant la lettre, wijsgemaakt dat ze een kleed gemaakt hadden van een wel heel speciale stof. Die was namelijk alleen zichtbaar voor slimme mensen. De keizer kon de stof niet zien, maar dat wilde hij natuurlijk niet toegeven. Hij keek wel uit: straks dachten ze nog dat hij dom was. Hij stemde in om dat 'kleed' te dragen, en even later paradeerde hij naakt voor zijn volk. Toen het uiteindelijk tot de keizer doordrong dat hij opgelicht was, ging dat hem uiteraard niet in de koude kleren zitten! Kleren maken de man, zoals de keizer uit het sprookje wist, alleen werkte zijn ijdelheid hier tegen hem. Tegenwoordig gebruiken we de uitdrukking *(nieuwe) kleren van de keizer* soms nog voor een gekke gewoonte of beslissing die iedereen eigenlijk maar niks vindt, maar ja, niemand die er iets van durft te zeggen. Rapper Jiggy Djé heeft een nummer dat 'De Kleren van de Keyser' heet. Daarin rekent hij af met 'neppe sprookjesvertellers' die 'de kleren (van de Keyser)' kunnen krijgen. Een grappig woordspelletje met *klere* en *kleren*. Hij heeft, net als de zelfverzekerde keizer, eigenlijk geen kleren nodig, want hij heeft 'een splinternieuwe lijn ontworpen door mijn eigen'. En zijn *lines*, de heel goede teksten van Jiggy Djé, zijn in 'zestien maten verkrijgbaar'.

KLERENWOORD

in je broekje, vertaling van Engels *in your pants*. De uitdrukking wordt vooral op sociale media gebruikt en dan bijvoorbeeld ter vermaak achter boek- en filmtitels gezet of gezegd om iemand te beledigen of om te provoceren.

Meer klerentaal

En niet alleen *kleren* zie je in uitdrukkingen. Van top tot teen heb je bijvoorbeeld ook nog:

van de hoed en de rand weten: begrijpen hoe iets zit of werkt; iets heel precies weten

boven iemands pet gaan: te moeilijk zijn; niet te begrijpen zijn

iemand de das omdoen: iemand vellen, meestal figuurlijk

iemand het hemd van het lijf vragen: iemand heel indringend en nieuwsgierig vragen stellen

het hemd is nader dan de rok: de neiging je eigen belangen of die van je naasten belangrijker te vinden dan die van anderen

iets uit je mouw schudden: ter plekke, vrij spontaan, iets nieuws verzinnen of iets presenteren

de broek aanhebben: ergens de baas zijn, meestal gezegd van vrouwen

het naadje van de kous willen weten: iets heel precies willen weten

naast je schoenen lopen: erg trots en zelfingenomen zijn

Plattegrond winkel Pardaf, Antwerpen

Kleedjes & jurken

'Kleedjes aan 20 euro', lees ik in een etalage in Antwerpen. Ik denk gelijk aan gezellige geruite tafelkleedjes. Aan een bruin café met Perzische tapijtjes op tafel. Maar kun je een kleedje ook áánhebben? Jazeker. In België althans, want *kleedje* betekent daar 'jurk'. Maar in deze zin is niet eens bedoeld dat je er eentje aanhebt, maar dat-ie 20 euro kost of minimaal die prijs; *aan* betekent hier 'voor' of 'vanaf'.

Een kleedje en een jurk zijn precies dezelfde dingen: een kledingstuk uit één stuk met een lijfje aan de bovenkant en daaronder een rok. De 'jurk'-betekenis van *kleed* is al heel oud en kwam vroeger ook in Nederland voor. Maar alleen bij de zuiderburen is die behouden (en bij de Duitsers trouwens ook, kijk maar naar *Kleid*). *Jurk* komt waarschijnlijk van een oud woord voor 'wambuis': een nogal nauwsluitend geval dat je vroeger over je hemd droeg en dat tot op je heupen viel. In de 17e eeuw was een jurk een soort kieltje voor kleine kinderen. En dan niet alleen voor meisjes, ook voor jongens.

Kinderen droegen die jurken vooral omdat die handig etensresten op konden vangen. *Morsjurk* heette zo'n kindergewaad daarom ook wel. Rond 1850 krijgt *jurk* pas de betekenis die we nu kennen. Maar toen was er nog niets feestelijks of netjes aan: volgens het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* (WNT) was het namelijk een 'los, ongekleed gewaad eener volwassen vrouw'. Terwijl de jurk nu toch best iets feestelijks heeft. Hoewel, ik zit er ook tussen negen en vijf in achter een computer, ik draag op de camping een jurk en heb zelfs een 'klusjurk'. Of een kluskleed. Maar het woord *kleed* kennen we nu in Nederland vooral als 'afgewerkt stuk weefsel van stevige stof', om het maar eens woordenboekachtig te zeggen. Om over een tafel te leggen, of op de vloer. Verder kan *kleed*, in Nederland én België, ook wat algemener 'kleding' betekenen, maar dat is niet heel gewoon. Meestal gaat het dan ook om speciale kleren, bijvoorbeeld een religieus gewaad. 'Tijdens de priesterwijding draagt de priester een albe, een wit linnen kleed met lange mouwen', staat op Taaladvies.net.

Er wordt om *kleedje* nogal eens gegniffeld. Of het wordt een schattig woord gevonden. Vlaamse schrijvers krijgen soms van hun Nederlandse uitgever te horen dat ze het in *jurk* moeten veranderen. Het Nederlandse Nederlands wordt namelijk nogal eens – onterecht – als een soort norm gepromoot. Maar het woord *kleedje* is standaardtaal in België. Ook de vorm *kleed* trouwens. En je hebt verschillende kleden, bijvoorbeeld een *trouwkleed*, een *zwangerschapskleed* (positiejurk, zeggen we hier dan), maar ook een *nachtkleed* of *slaapkleed* (nachtpon). Het woord *jurk* hoor je in België óók. Op de site kleedjes.be worden *cocktailkleedjes* en *halterjurkjes* naast elkaar aangeboden. Maar in modieuze kringen komt ook steeds vaker het Engelse woord *dress* voorbij: enkellange jurken zijn de laatste jaren nogal in en worden meestal *maxidresses* genoemd.

Kleedjesdag?

Gek genoeg is er ook in België zelf wat drukte om *kleedje*. Op Facebook is een groep actief van meer dan 15.000 leden die op een dag opriep om op 27 april een kleedje te dragen. Kleedjesdag, werd deze feestelijke dag gedoopt. Maar dat vond een Vlaamse journalist maar niks: 'Jammer dat de Facebookmeisjes voor de naam "Kleedjesdag" kozen. Een kleed is een tapijt in behoorlijk Nederlands, en bij onze noorderburen is kleedjesdag een soort rommelmarkt – iedereen biedt zijn oude spullen te koop aan op een kleed.' Je wilt toch geen vloerkleedjes omslaan? Verwarring tussen het ene kleed en het andere kleed. En dat terwijl *kleedjesdag* in de 'rommelmarkt'-betekenis in Nederland niet erg bekend is; *kleedjesmarkt* is misschien iets normaler. Wel een grappig toeval dat de Vlaamse Kleedjesdag (jurkjesdag) op 27 april valt: dan is het in Nederland namelijk Koningsdag. Een uitgelezen dag om oude spullen te verkopen. Op een kleedje.
Maar dat terzijde. 'Elke dag jurkjesdag' staat er in mijn Twitterprofiel. Elke dag kleedjesdag, dat zou ook kunnen.

Grapjassen & lolbroeken

'Zeg, grapjas die een slot aan mijn bakfiets heeft gehangen vannacht: leuk joh. Mijn kind was te laat op school. Ik hoop dat je lol hebt.' Een boze tweet van cabaretière Claudia de Breij. Een *grapjas* is iemand die graag grapjes maakt, maar vaak is de grapjas helemaal niet zo grappig, zo blijkt alleen al uit de tweet van Claudia. Voor *lolbroek* geldt eigenlijk hetzelfde: '"Lolbroek" met clownsgezicht slaat toe', meldt *de Telegraaf*. Maar erg lollig is dat niet, hence de aanhalingstekens en het woord 'toeslaan': deze beruchte horrorclowns maken voorbijgangers totaal niet aan het lachen, maar juist bang. 'Jij bent zeker de leukste thuis' is echt iets om spottend tegen een lolbroek te zeggen. Grappig of niet, wat doen eigenlijk die kledingstukken in de namen van deze grappenmakers?

Eerst maar eens welk woord er het eerst was: dat was *grapjas*. Het wordt vanaf het begin van de 20e eeuw gebruikt. Het interessantste eraan is dat laatste stukje: *jas*. Dat betekende vroeger ook wel 'manspersoon', meestal een beetje een sullige. *Jas* is waarschijnlijk verkort uit de naam *Jasper*, en dat was weer een klunzig toneeltypetje in blijspelen en kluchten uit de 17e en 18e eeuw. Vandaar misschien dat grapjassen vaak een beetje onbeholpen zijn en juist níét zo erg grappig, eerder flauw. In een recensie in *NRC* wordt Jochem Myjer 'grapjas' genoemd. Dat valt gelijk op: Myjers shows zijn altijd vrijwel direct uitverkocht en hij is intens populair. *Grapjas* is een benaming die hem eigenlijk niet past. Claudia de Breij zal zelf ook niet graag *grapjas* genoemd worden.

Maar met een jas die je aantrekt heeft het woord dus niets te maken. Op Wikipedia wordt ook nog even toegevoegd: 'om voor grapjas te worden uitgemaakt hoeft men niet per se een jas te dragen'. Dat we het even weten. *Jas* komt wel vaker op die

KLERENWOORD

cosplay, zelfstandig naamwoord, de, m., verkort uit Engels *costume play,* het zich verkleden en zichzelf presenteren als een bepaalde figuur, vaak een stripfiguur of gamekarakter, bijvoorbeeld ter gelegenheid van een feest

manier voor in woorden: een vechtjas bijvoorbeeld is geen speciale outfit die je aantrekt als je op de vuist gaat met iemand, maar een persoon, meestal een man, die nogal vaak en graag vecht, een echte vechtersbaas dus. Vroeger werd ook het mooie woord *fuifjas* gebruikt voor iemand die wel van een feestje houdt.

Claudia had de grapjas die haar fiets op slot zette ook *lolbroek* kunnen noemen. Het woord *grapjas* heeft er trouwens voor gezorgd dat ook *lolbroek* bestaat. Er zijn wel wat woorden met als tweede stuk *broek* waarin dat *broek* dan over iemand gaat: *bangebroek* of *schijtebroek* bijvoorbeeld. Maar daar wordt *broek* gebruikt omdat iemand die bang is het bij wijze van spreken in zijn broek doet. Een lolbroek kan het ook in zijn broek doen van het lachen natuurlijk, maar waarschijnlijk ontstond *lolbroek* omdat we *grapjas* al kenden. We associeerden *grapjas* kennelijk toch met een jas om aan te trekken, en voor het gemak gingen we maar even verder in het kledingstraatje. Hoe foute conclusies toch weer mooi een nieuw woord kunnen opleveren! Onderbroekenlol, dat is typisch humor voor lolbroeken en grapjassen. Grapjes over poep, pies en seks. Meestal niet de leukste lol. Er zijn wel onderbroeken waar je echt lol van kunt hebben: onderbroeken met lollige spreuken erop, echt iets voor in de feestwinkel. Veel feestwinkels gebruiken de woorden *grapjas* en *lolbroek* dankbaar in hun naam. Eentje heet er zelfs 'Grapjurken en Lolbroeken'. Want de grapjurk, die hebben we dus ook nog. Godsdienstwetenschapper Robin de Wever schreef een blog die 'Erasmus, de grapjurk van de reformatie' heet. Gek genoeg wordt die benaming dus niet vooral voor vrouwen gebruikt. Heel vooruitstrevend eigenlijk! Misschien is het nu wel tijd voor de LOL!legging.

Braniekraag

Een braniekraag is dan weer geen lolbroek of grapjas: het is iemand die dapper en moedig is. *Branie* 'moedig, brutaal' komt waarschijnlijk uit het Maleis (zeelieden en soldaten namen het woord mee van hun reizen). Vandaar misschien ook het woord *branieschopper:* die is niet per se moedig, maar trapt wel graag brutaal een relletje. Een branie is trouwens ook een matroos, en de braniekraag is dus ook gewoon zijn kraag.

2 Mode in het nieuws

Haktivisten. En andere fashionactivisten.

In het Canadese Brits-Columbia mogen vrouwen niet langer verplicht worden om hoge hakken te dragen op hun werk. Ook in Engeland liggen zulke 'dresscodes' stevig onder vuur. De Britse receptioniste Nicola Thorp was een van de hoofdrolspelers in dit verzet tegen 'alledaags seksisme'. En het onderwerp werd goed opgepikt: 'These "what to wear" lists don't read like dress codes, they read like the fantasies of middle-aged men who need a chorus of pretty minions to sing them to their desks', schrijft Anne Perkins in *The Guardian*. (Oude) mannen hoeven niet langer te vertellen wat jij aanmoet. Bovendien bepaalt de Britse wet dat kledingvoorschriften voor mannen en vrouwen gelijk moeten zijn. Thorps actie kreeg veel steun en algauw werd zij in Nederlandse media *haktiviste* genoemd. Een haktiviste is een vrouw die zich verzet tegen het verplicht aantrekken van schoenen met vrij hoge hakken op het werk. En ook tegen andere seksistische voorschriften op de werkvloer, bijvoorbeeld het dragen van make-up, rokken of jurken en panty's. *Haktiviste* is een mixwoord van *hak* of *hakken* en *activiste*. Het woord valt op omdat het in vorm lijkt op *hacktivist*. Dat is alleen een heel ander soort activist, namelijk iemand die, vaak vanuit politieke overwegingen, websites probeert te hacken. Een hacktivist zit vooral achter de computer, en mode is meestal niet zijn grootste zorg.

Activiste met zonder hoge hakken

Ook in betekenis is het woord *haktiviste* best misleidend: je zou namelijk kunnen denken dat het hier om een activiste op hakken gaat. Er zijn immers ook vrouwen die juist wél van hoge hakken (en make-up) houden, ook als ze aan het werk zijn. En die zelfgekozen 'dresscode' is vaak óók onderwerp van gesprek. Modeontwerpster Olcay Gulsen vertelt hoe er vaak over haar geschreven wordt door de pers: 'Vaak wordt de nadruk gelegd op mijn vrouw-zijn, en altijd wordt omschreven

hoe ik eruitzie. “Ze komt binnen op hoge hakken, haren goed verzorgd”, schrijven ze dan. Ze vinden het zo tegenstrijdig dat je er heel vrouwelijk uitziet en aan de top staat van een onderneming.’ En het gebeurt niet alleen in Nederland. De Britse premier Theresa May en de Schotse eerste minister Nicola Sturgeon werden eens samen gefotografeerd tijdens een vergadering. Beiden droegen ze een leuke rok. ‘Never mind Brexit, who won Legs-it?’, schreef de *Daily Mail* gelijk. De leider van de Labourpartij twitterde daarna dat de jaren vijftig hadden gebeld. Ze wilden hun krantenkop terug. Van mannen zal nooit gezegd worden dat ze strak in het pak zitten en dat hun haar goed zit, zei Gulsen ook nog. Maar ook niet dat hun pak slobbert en dat hun haar níét goed zit. Het uiterlijk van zakenmannen doet er niet toe, het uiterlijk van (zaken)vrouwen altijd.

Toch verzetten ook mannen zich weleens tegen kledingvoorschriften op het werk: Franse buschauffeurs haalden deze zomer het nieuws omdat zij uit protest in een rokje op hun werk waren verschenen. Een korte broek mocht namelijk niet. Hadden ze mooi hun eigen rokjesdag.

Er zijn ook andere modeactivisten. Of *fashionactivisten*. Zo noemt journaliste Janice Deul zichzelf bijvoorbeeld. Zij zette het platform Diversity Rules op, om te laten zien dat er meer is dan ‘jong, dun en wit’. Ze kreeg het voor elkaar dat modellen met een donkere huid eindelijk eens de cover van *Harper’s Bazaar* sierden. En een van de andere dingen die zij juist graag wil zien – niet alleen op de catwalk, maar ook live – is … mannen op hakken! Janice demonstreert op de foto bij dit hoofdstuk overigens mooi dat je het begrip ‘hoge hak’ ruim kunt opvatten.

Hakken

Hak komt van een oud woord voor ‘hiel’. Daarna verschoof de betekenis naar een gedeelte van je schoen, namelijk ‘de – uit eenige plakken leder of soms uit hout bestaande – verhooging onder de zool ter plaatse van den hiel’, aldus het WNT. De meest luidruchtige schoenen zijn ongetwijfeld die met hoge hakken. Hakken zijn meestal vernoemd naar de vorm van de hak.
De naaldhak is lang en dun zoals een naald. Een stilettohak is meestal nog iets extremer en van metaal – vandaar de vergelijking met een (stiletto)mes. Blokhakken zijn groot, breed en blokvormig, en sleehakken lopen geleidelijk op over de hele lengte van de schoen. En die vorm lijkt wel wat op een ouderwetse arrenslee.

van Dale

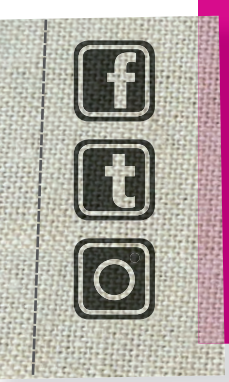

Klerenwoorden & modetaal

In dit boek lees je alles over de **taal van de mode:** van *borstrok* en *bordeelsluiper* tot *hipsterbaard* en *science fashion*. Vivien Waszink haalt allerlei modebegrippen en fashiontrends uit de kast!

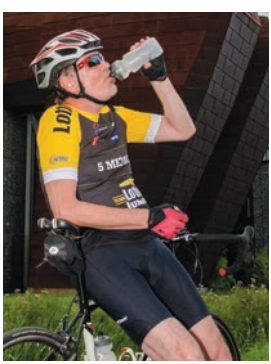

Vivien Waszink werkt als taalkundige bij het Instituut voor de Nederlandse Taal (IvdNT) en schrijft over nieuwe woorden, jongerentaal en modetaal. Ze is geregeld te gast op radio en tv.

9 789460 774324